

nyeremény á 5000 frt.
ny á 100 frt, 30 nye-
orint
mindeu törlesztési sorso-
tszik a főnyereményre.

aphatók a
tőzletében

szágban.

TONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legisztább egvényes
SAVANYU-KÚT
bb Asztali-és üdítő ital,
ásának bizonyult köhögésnél, gége-
ál, gyomor-és hólyag hurutnál.
SEK (az emésztés elősegítésére).
oni Henrik, Karisbadban (Csehszág).

Mattoni's
GISSHÜBLER

os betegségeket

legújabb tudományos kuta-
alakján, még a legkétesebb
ben is, minden hivatás-zavarás
Epen ugy kigyógyi-
ifjúkori bűnök (Onania) go-
zményeit, idegbomlás és te-

BELLA,
ok tagja sat. Paris, 6. Place de
la Nation, 6.

brecczen, 1883 máj.

nió János

ményítő-gyárából
sajat ház, 1093. sz. alatt.

100 kilo		
Crystal keményítő	26	—
Csípke	20	—
25 és 50 deka paket.	20	—
Mouselon)	16	—
	12	—
vekony	45	—
1 daralva	28	—
reg	28	—

bb sziléziai koaks és bikkfa-
ra.
agyban és kicsinyben.

Figyelmet
kerünk!

ettett ákác-szin-

MÉZ
pható.
ni felőle Nagy-
czán, a PATAY
féle házban 2594.
varban hátul.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponkint, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt — kr.
Fél évre 5 — —
Negyed évre 2 — 50.
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény, közlés, Veszely ház földszint, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.
Előfizethető helyben:
TELEGDI K. LAJOS és IG. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomtatásban a postahivatalok úján.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alk. szerint a legolcsóbb árértékűnek fogadják minden külső beiga-
tásért 30 kr.
„Ny. illd.”-ben megjelenő közle-
mény minden petit sora 20 kr.
Hirdetők felvételnek a kiadó-
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomtatásban, valamint ZICHER
MAN H. könyv. iródszámban is.
Név nélkül vagy bérmentetlennél
baktólított kártyák nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adotnak.

Körtünetek.

Debreczen, jun. 23.

(*) Midőn a vagyonokat elvert fiatal emberek, vagy szerelmi fellobbanásban megcsalatott gyerkőczök a hullám sirjában találják fel nyughelyüket, vagy éppen golyót pazarolnak hitvány életük kioltására, alig vesszük számításba s egyáltalában nem igazolja a társadalom kór állapotát, mert az olyan ember, ki vagyonát elpazarolva, nem képes magát becsülettel munkára elhatarozni, nem méltó, hogy — teherként — a társadalomban helyet foglaljon, az olyan ember, ki szenvedélyének rabja s nincs elég férfias erő benne annak leküzdésére, bizonyára ha megmaradna is, csak terhére válnék a társadalomnak.

Ámde mikor olyan emberek üzik magukat könnyelműen a halálba, kikhez a társadalomnak nagy reménye van köve, mind születés, mind műveltség, mind képzettségükönél fogva, kik előtt más út van nyitva a becsületes megélhetésre, s mikor olyan jeleneteknek vagyunk kénytelenek tanujá lenni, hogy az igazság mérőserpenyőjét nem az igazság, hanem igen sokszor mellékes hatások súlya billenti le, már itt olyan körtünetek mutatkoznak, melyen ha másképen nem, magának a társadalomnak kell segíteni, az ilyen tényekkel szemben megvetését kell éreztetni.

Van reá eset — habár fehér hollóként nagyon ritkán — s annyival inkább kiemelendő, hogy a bűnt elkövetőben felbőrlő kifolyólag a bűnt elpálistolni, eltitkolni, de a zajongó lelkiismeret, a tulnyomásra emelkedett becsületérzet, többé nem enged s halálba kergeti a megbecsületelt embert. Ah! az ilyeneket nagyon, szívóbb sajnálnunk kell, hogy egy gyenge pillanatban eltévedtek, de mit mondjuk, hogy itéljük meg az olyan embereket, kik egész cynizmussal követik el egyik visszaélést a másik után, s kikben már alig feltételezhető, vagy talán egészen kihalt az a kis bíró, (elkiismeret), mely kérelmelhetlenül hajtáná különben végre a büntetést.

Hogyan itéljük meg az olyan embert, kinek hivatása lenne — mert éppen ezért fizetik — hivatalból a bűnt nyomozni, a bűnöst vádolni, a hol találja, kérelmelhetlenül üldözni; és midőn rávezetik, bármilyen beható ok miatt is megfélekedve magáról, kötelességéről, a közönség előtt, a vádoltak előtt pellengetre állítja a hü tiszteletben álló bírót, kit neki magának is tisztelni kellene, annyira viszi a kötelességérzet hiánya, hogy a vádoltak előtt lealázn, bepíszkolni igyekezik a vizsgálóbíró, kinek egyetlen bűne, hogy elég lelkiismeretes, elég fáradhatatlan volt kötelessége pontos teljesítésében, a bűn nyomozásában, megfedi a törvényeseket, a miért elég bátor volt anyyi gyanúkok, sőt ténybevallás alapján a vád alá helyezett elrendelni.

Mit itéljük az olyan emberről, a ki, mielőtt meggyőződést szerzett volna magának arról, hogy a vádoltak nincsenek-e az önbeismerés útján, de szinte ezt meggátlólag kötelességszerű vádlóból természet-és törvényellenesen védővé válik, mintha azt mondaná a bűnösöknek: »Ne féljétek, itt vagyok én!« Hivatalos kötelessége mulasztásával úgy tűnhetik fel a közönség előtt, mintha versenyezni látszana a védőket megillető honoráriumért.

Bizony az ilyenek undort keltő körtünetek, s ha a közönség ilyen esetekben, a megvesztegetés gyanuját táplálja, ennek nem-e az egyedül oka, ki erre tápanyagot nyújt? s ha az a közönség, mely szerencsétlenségre az ilyeneknek fül- és szemtanuja leszen, felháborodásának hallható kifejezést ad magában a törvényteremben is, megérdemli-e a bíró komoly feddését? A körtüneteket gyógyítani kell, habár kimetszéssel is, el kell távolítani minden olyan egyniségét, ki a törvény, ki a bírák

iránti tiszteletet igyekszik magaviseletével a közönség jó érzéséből kiirtani.

— **Hajdumegye és Debreczen főispánja.**
A hivatalos lap mai száma a következő két legfelsőbb kéziratot közli:

A belügyminiszterium vezetésével megbízott magyar miniszterelnök előterjesztése folytán, Miskolczy Lajos Hajdumegye és Debreczen szabad királyi város főispánját ezen állásától saját kérelmére felmentve, helyébe a nevezett megye és város főispánjává gróf Dégenfeld Józsefet nevezem ki. Kelt Bécsben 1883. évi június 14-dikén. Ferencz József, s. k. B. Orczy Béla, s. k.

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán, Miskolczy Lajos Hajdumegye és Debreczen városa főispánjának, ezen állásától saját kérelmére történt felmentése alkalmából, sok évi hü és buzgó elismerésül, Szent István-rendem kiskeresztjét díjmentesen adományozom. Kelt Bécsben, 1883. évi június hó 14-dikén. Ferencz József, s. k. B. Orczy Béla, s. k.

— **A műemlékek orsz. bizottságának legutóbb megtartott ülésén** — mint nekünk írják — tudvalevőleg több magyarországi műemlékek felvétele határozottat el. A bizottság Steindl Imre műépítész bizta meg a felvételek eszközésével, minek folytán Steindl már el is utazott, hogy megbízatásának megfeleljen és s műegyetemi halgatót vitt magával, kiknek segítségével a felvételeket eszközölni fogja. Közéjük József pozsonyi rajztanár, ki a középkori védrendezés megállapítása végett a Sopron- és Vas-megyékben fekvő váraknak feltételével bizott meg szintén már megkezdte működését, miáltal a bizottság rajztára ez idén végével tetemesen és érdekes rajzokkal fog gyarapodni. A bizottság ez úles határozatához képest felterjesztést intézett Tréforn Agoston vallás és közoktatásügyi miniszterhez, hogy a somoskői bazaltvárrom további megrongálását és pusztítását szüntesse be. Erre nézve a miniszter Nógrádmegyéhez átiratot intézett minek következtében a szükséges intézkedések már megtették.

— **A magyar kir. földtani intézet,** mely legelőképen arra van hivatva, hogy a Magyarországon előforduló ásványok s közetek ipari feldolgozása és kereskedelmi értékesítése iránt a felmerült esetek alkalmával szakzszerű véleményyt mondjon, régóta érezte hiányát egy az intézethez kapcsolt vegyész laboratoriumnak és az intézet rendelkezésére álló vegyésznek. Az intézet legújabb előterjesztésére a kereskedelem- és iparügyi miniszter végre belátván ennek szükségét, az intézetnél a vegyész állományát rendszerezte s arra egyelőre ideiglenes minőségben Kalcácsinsky Sándor egyetemi tanárségét nevezte ki.

— **Külföldi hírek.** A thénben ez utóbbi napokban számos anarchista plakátot foglalt le a rendőrség, a melyekben az a fenyegetés is foglaltatik, hogy a királyi palota és az antik emlékek legbe fognak röpíttetni. — A versaillesi vígadó megnyitása alkalmából Ferry dicserőleg emlékezett meg az 1789-iki ferfiakról és azok műveiről. Ezután a senátus védelmezte, mely a köztársaság egyik legerősebb oszlopa s kijelenté, hogy az alkotmányt javítani kell, de nem szétrombolni. Beszéde végén a miniszter a köztársaság valamennyi hívét egyetértésre szólította fel. — **Kairó** ban mult éjjel 22 egyén fogatott el s legközelebb még vagy 50-nek elfogatása várható; köztök egy muzulmán tisztviselő s számosan Arabi pasa volt tisztjei közül.

— **Távirati üdvözlét Kossuth Lajoshoz.** Czékus István püspöknek f. kemenczei egyházlátogatása alkalmából, az ott jelenvolt papság következő táviratot intézett a nagy számbúzóthoz, ki F. Kemenczén vette fel a bérmlást: „Kossuth Lajosnak Turinban. A hitrokoni szeretet és hazafui tisztelet érzetével üdvözlünk hazánk nagy fia! Tiszai evang. egyházkerületünk főpásztora keneteljes áldását küldi abajmegyei Felső-Kemenczéről, hol kánonszerű egyházlátogatását végzi, azon egyház kebeléből, melynek oltára előtt a vallás örökigazságai: a hit, szeretet és remény varázslava lőnek zsenge szívedbe oltva, azon még mindig meglevő papokról, melyben a gyermek a „valláskülönbség nélküli emberszeretet” megindító nyilvánulásának oly fogékony tanuja volt — neked, ki ezen egyházközségnek legidősebb életben levő konfirmansa vagy. Fogadd szívesen, jegyzőkönyvileg megörökített rokonszűven kegyeletünk ezen kifejezését. A jószágos isten éltesen még sokáig egyházunk diszere,

házak javára F. Kemencze, június hó 14-én, 1883. Czékus István superintendens.

— **Az albán-török viszály.** E hó 14-én ismét kisebb csatározások folytak a hegyi törzsek és a török katonák között, mely alkalmával néhány helység a csapatok által felgyújtott. Hafiz pasa négy zászlóaljjal átkelt a skutari tanyon és Hottiban ütötte fel táborát. A malissorik, a kik a 14-ről 15-re következő éjjelen Tuzit felperzselték, Hafiz pasával szemben táboroznak. A malissorik vezetői a hatalmuknak Skutariában székelő képviselőihez felhívtak intéztek, melyben tiltakoznak a török kormány erőszakoskodásai ellen és a hatalmak erkölcsi támogatását kérik.

— **Louise Michel bűnpere.** Tegnap kezdődött Parisban a bűnpör, mely a márczius 9-iki anarchista tüntetés alkalmából Louise Miche és nyolcz bűntársa ellen megindított. A tárgyalás három napig fog tartani. A vizsgálat kiderítette, hogy a kihágások Louise Michel biztatása folytán történtek. A rendőrök a helyszínen akarták őt elfogni, de kiserői visszaszorították a rendőröket.

Vidéki szüretelő egyletek.

— Két czikk. —

(I.) Hazai borkereskedelmünk pangásának két főoka van:

Első az, hogy boraink erjesztése nem kezeltek tökéletesen és ennélfogva azok nem képeznek megbízható árut, vagy legjobb esetben is csak évek mulva.
Második az, hogy állandó jellegű borainkból nincsenek a kellő mennyiségben készletek. A hány birtokos, annyi féle bor, minden évjárás eltérő jellegű, sőt az egy és ugyanazon pinczeben levő hordók tartalma közt is van lényeges különbség; egyféle jellegű borból pedig csak igen kis részletek léteznek; ennélfogva a külföldi nagykereskedő vagy a hazai detail-kereskedő nem veheti a bort közvetlen a termelőtől, hanem kénytelen igénybe venni két közvetítőnek működését; az első a kistermelőtől összevásárolja a borokat, összekeveri, kiegyenlíti és nyereséggel adja el a városi kereskedőnek; a második, a hazai városainkban letelepült kereskedő, a ki az első től megveszi, ismét összevegyíti és továbbítja a külföldi nagy kereskedőnek, vagy a hazai fogyasztó-közönségnek; világos, hogy ezen közvetítők mindegyike nyereszkedni kíván.

Egészen változik a helyzet, ha együttes kezelés által nagyobb mennyiségben állítunk elő egyforma jellegű borokat, ha helyes erjesztés által azokból rövid idő alatt tökéletesen eredt és megbízható árut csinálunk, mert akkor ezen borokat közvetlenül adhatjuk el a termelőnek fizetendő azon emelkedettebb árt, mely a borok értékének megfelelő, de melynek fele ma a két közvetítő zsebében maradt.

Ezen eredmény csakis az egyleti és szövetkezeti tevékenység útján érhető el.

Illusztráljuk ezt egy példával.
Egy jó minőségű borhegységnek valamelyik községében 100 szőlőbirtokos mindegyikének van átlag 5 hold szőlője, amely 5 holdon terem átlag 50 hektoliter; összesen termelhetik tehát az 500 holdon 5000 hektoliter; minthogy ezen 5000 hektoliter rosszul lett erjesztve, tehát csak két, vagy több évi idő mulva lesz szállítható, minthogy tovább mindegyik birtokosnak bora különböző, tehát az 5000 hektoliterben 100 különféle bor lesz; ennélfogva a termelő ezen bort kénytelen lesz, ha pénzre szorul, eladni a helybeli szenuálnak vagy kiskereskedőnek, például 12 frttal hektoliterért; ez az 5000 hektoliter összevegyíti, szesz, de talán vizet is önt bele és eladja a pozsonyi vagy budapesti kereskedőnek 18 frttal, a ki ismét a 3 vagy 4 különféle borvidékről ekként összevásárolt borokat összevegyíti és eladja a külföldi nagykereskedőnek 24 frttal.

Ha ezen községben magalakul egy szüretelő-egylet, azaz, ha ama 100 szőlőbirtokos elhatározza magát, hogy boraikat együttesen készítsék és értékesítsék, akkor a közös költség felállított és felszerelt helyiségben a 100 birtokos termése a fajok szerint mázsaszámra beszolgáltatván, kellően feldolgoztatik, erjesztetik és eladtatik közvetlenül 24 frttal hektoliterenként a külföldi kereskedőnek, a ki előbb az 500 drb 10 hlites hordót nem vásárolhatta volna, a meddig mindegyik hordó más bort tartalmazott és az egész bormennyiség értelem, megbízhatatlan áru volt, de a ki most az 5000 hlites egyforma, állandó jellegű bort, mely feltétlenül megbízható és veszély nélkül bárhol szállítható áru, szívesen vásárolandja és fizetendő érte azon árt, mely a bor minőségének megfelelő, azaz legalább is azon árt, melyet eddig ama vidék boraiért a közvetítőknek fizetett, t. i. 24 frtot, azt mondám: legalább, hozzátehetném, hogy bizonyosabb árt is fog szívesen fizetni, és pedig két oknál fogva:

először, mert az előbbeni két közvetítőnek kezelése által bizonyosan csökkent a bor minősége, az együttes kezelés mellett pedig határozottan jobb lesz a bor, mint volt; másodsor, mert minden kereskedő szívesebben fizet magasabb árt, ha nagyobb mennyiségben kaphatja az árut állandóan és első kézből, azaz a termelőtől.

Az együttes kezelés mellett tehát a termelők, a közvetítők mellőzhetése következtében, az egész piaci árt fogják kapni természetükért, a melyből csakis egy jelentékeny hányad fog levonatni egyleti és szövetkezeti kezelés költségeire.

De még több más igen jelentékeny előnye lesz az egyleti működésnek a magasabb értékesítésen kívül; így az, hogy a termelő biztosan és állandóan fogja eladhatni bort 3, legfeljebb 6 hónappal a szüret után, holott ma az eladással egészen conjuncturától függ, dacára annak, hogy gyakran oly potom árral kell megelégednie.

Az egyleti kezelés feleslegessé teszi továbbá termelő tagjainak hordókészleteit és őket azon helyzetbe hozza, hogy az eddig hordókra, présre, pinczére fordított tetemes penzösszegeket a szőlőbe fektethessék a termelés fokozása czéljából.

Végre ez egylet és szövetkezet tagjainak mindig hitelt fognak nyújthatni, terményeikre adandó előlegek alakjában és pedig sokkal mérsékeltbb kamattal mellett, mint a minő ma rendszert alkalmazzatik azon vévők által, a kik a termelőnek előlegeket adnak, de aztán annak kényszerhelyzetét ki is aknázzák.

A vidéki pincze-egylet és a Bortermelő Szövetkezete közti munkafelosztást a következőképen tervezük: A szövetkezet pinczemeszterei berendezik az egyletnek központján a szüretelő- és erjesztő helyiségeket lehetőleg már fennálló épületek felhasználása mellett; vezetik az összes szüretelési és erjesztési munkálatokat és az erjedés után a kész bort megbecsülik; ha ezen becsú az egylet által elfogadtatik, akkor a szövetkezet birtokába megy át, mely azt tetszése szerint vagy elszállítja pinczéibe, vagy közvetlenül adja el. Ha el nem fogadtatik a becsú, akkor az egylet borának tulajdonosa maradván, azt saját pinczéjében megtartja és bármikor bárkinek eladhatja, de jogosítva is van azt a szövetkezetnek kezelésébe és az eladás közvetítésének czéljából átadni, megállapítván egy minimális eladási árt; ezen kezelésért mérsékelt kezelési-díj fog fizetett, az értékesítés esetében pedig egy megfelelő közvetítő-díj.

Az egylet megalakulása után annak minden tagja a szövetkezetbe belép és pedig anyai üzletrészzel, a hány 1600 öles hold szőlője van; ezen üzletrészek mindegyike után 10 frtot fizet be középszenben a belépéskor és 40 frtot a következő termés értékeiből.

Ezen befizetések az üzletrészes tag javára könyveltetnek és ezek után történik majdan a tiszta jövedelemből osztalek kivétele.

Az erjesztő- és pinczehelyiségek berendezését és felszerelését az egyletet közös költségben teljesítik; a szőlés és lehetőség esetében év mérveben azonban a szövetkezet előlegezheti az egyletnek az ezen befektetésre kellő összeget és azt a következő egy, vagy több termésből megtérített magának.

Az újbóli építkezés szférlettel tárgya léven, lehetőleg egy már feunálló és ezen célokra alkalmas épület lesz átalakítandó akképen, hogy az erjesztés lehetőleg földszint, fűthető helyiségben történhessék, a szüretelési eszközök pedig az emeleten, az erjesztő helyiség felett; kisebb területet felelő egyleteknél a két emeletbeli munkálkodás nem oly fontos, nagyobbaknál azonban mellőzhetlen lesz, minthogy különben a szüretelési műveletek idő-és munkavesztéssel járván, tuiságos hosszú időt vennének igénybe.

Nagyon kívánatos, hogy az erjesztés menél nagyobb kádakban történjék, a hol az azok beszerzésére kellő töke nem álland rendelkezésre, ott a meglevő lehető legnagyobb hordók lesznek e czéla felhasználhatók, a melyeket a szövetkezet tagjaitól befizetésüknt a 40%-ra elfogadhat és az egyletnek előlegként kiadja.

Igen kívánatos az is, hogy az exportalandó borok lehetőleg minden évben új hordókban szállíttassanak; miután azonban a világszerte elfogadott 225—550 literes hordókból készlet nincs és másrészt az egyleti tagoknak meglevő hordóikra a jövőben többé szükségük nem lesz, ennélfogva az első évi szállítás történhetik a meglevő régi, de kifogásatlan karban levő és mértékre nevezé hitelesített hordókban, a melyeket a szövetkezet tagjaitól a 40%-os befizetésben elfogadhat.

Ezek értékesítettven, a befolyó pénzért új hordók készíttethetnek a jövő évi termés számára.

Keglevich István.

Miért nem megy az osztrák császár Rómába? Az akadályról, mely uralkodónk útját mindaddig gátolja, a leghitelesebb forrásból következőket írják: Midőn az osztrák király óhaját fejezte ki, hogy az osztrák császárt meglátogatja, ez utóbbi épen Budapesten volt s azt távirta, hogy az ügy megbeszélése egy főherceget fog Mongába, az olasz király tartózkodási helyére küldeni. Robilant bécsi olasz követ azonban legott Budapestre küldetett, hogy beszéljen a császárral s mondja meg neki, hogy az olasz király minden kellemetlen kérdés felmerülését kerülni óhajtván, valamely határszéli helyen avagy Budapesten kívánja a császárt meglátogatni. A császár azonban ismételve azon óhaját fejezte ki, hogy Bécsben kívánja fogadni a királyt még pedig nejevel együtt. Ugy Bécsben mint Rómában természetesen találtak ezek után, hogy a császár viszonzlátogatása csak Rómában történhetik meg. A császár puhatolózott is a vatikánban, de ott ő legmeregvebb, hajthatatlan negációval találkozott, melyet semmiképen sem sikerült megmásmítani, bár minden befolyását mérlegelve vetette Olaszország elismerését. Ausztria ószinte igyekezetét és hálás is érte. A két hatalom közt fenálló feszültségről szóló hírek tehát nem egybeköholmánytalan.

Julius I en új előfizetést nyitunk lapunkra. A feltételek a lap hómlokán olvashatók. Új előfizetők e hóban ingyen kapják lapunkat. Egy hónapra is nyitunk előfizetést. Lapunk ára mai naptól kezdve egy hónapig 90 kr. — A kiadóhivatal.

Helyi hírek.

Egyházi tanácsbírák. A tegnapi napon folytatott az egyházkerületi tanácsbírák a beadott szavazatok felbontása s a következők eredményét: 1-ször: egyházkerületi egyházi tanácsbírák megválasztottak: Szerelemey Sámuel 408, Kiss Albert 364, Ilyés Bálint 310, Balogh Ferencz 307, Némety Lajos 286 szavazattal, s így az első szavazás alkalmával már Könyves Tóth Mihály megválasztatván, az egyházi részről az egyházkerületi tanácsbírák teljes számmal megválasztva vannak. 2-or. Világi részről megválasztottak: gróf Degefeld József 458, Ármós Bálint 386, György Endre 321, Thaly Kálmán 294 szavazattal. A még üresedésben levő két helyre mint legtöbb szavazatot nyertek Tabajdi Károly, Simonffy Imre, ifj. gróf Lónya y Menyhért, Kovács Ferencz új szavazására kijelöltettek. — Szívünkölő örvendünk, hogy e kiváló fontos hivatással és hatáskörrel bíró egyházi főhatóság ily módon alakult meg.

Ujabb felhívás. A f. hó 17-én d. e. 11 órájára kitűzött állami tisztviselő érkezte, daczára a helybeli lapokban jó előre lett közzétételeknek. — a tagok érdeklensége miatt nem sikerülvén, — ujabban e hó 24-ének d. e. 11 óráját a kir. törvényszék nagy tanácsstermébe azzal tűzöm ki, hogy minden egyes hatóságok főnökei azon körözvény áttételével egyidejűleg megkerestek, illetve al talam felkerestek. Debreczen, 1883. június 21. Balogh Imre kir. törvényszéki bíró mint bizottsági elnök.

Lefoglalt lapok. Városunk főkapitánya tegnap két nyiregyházaról átjött egynél, kik hatóságai engedély nélkül házáknak árultak a nyiregyházi „Szabolcsmezei Közlöny” és „Tisza eszlár” című színtén Nyiregyháza megjelent lapokat, e lapok több százra menő példányait lefoglalta, s a nyiregyházi kapitányi hivatal útján az illető kiadóhivatalnak vissza szolgáltatva. A menyiben Debreczen város területén a házalás megengedve nincs, s a menyinyben a sajtótörvény a zugkönyvkereskedést rendőri felügyelet alá tartozónak mondja, a hatóság intézkedését mindenestire törvényesnek tartjuk, mert: „rendnek köll lönyni!”

Itt van a nyár! Tegnap június hó 21-ken van a csillagászati nyár kezdete, az év dereka, a természet dele. A nap látszólagos pályáján ma este 8 óra 3 perczkor érintette a rák csillagzatának első pontját s azzal elérte legnagyobb szög távlatát az egyenlítő síkjától, miáltal nálunk, kik a föld északi féltekéjén lakunk a leghosszabb nappalt és a legrövidebb éjt okozta. A nap ugyanis e napon 4 óra 3 perczkor kelt és 8 órákor nyugodott le, tehát a nap hossza 16 óra 57 percz volt, míg ellenben az éj csak 8 óra 3 perczig tartott. Ezt az időpontot csillagászatilag első vagy nyári napfordulásnak is nevezik, minthogy a nap elérvén az északi földön emelkedő pályája legmagasabb pontját, innen tul, megfordulván, ismét az egyenlítő síkja felé közeledik.

Leógett falu. Pocsaj biharmegyei községből veszszük az elszomorító hírt, hogy a virágzó falu tegnap legnagyobb részben, ismeretlen okból keletkezett, de az óriási szel által erősen elesztett tűz következtében elpusztult. A lakosság bármily nagy erőfeszítéssel dolgozott is, de a lángok tovaterjedését emberi hatalom megakadályozni képes nem volt. Az épületek leginkább az első magyar ált. bizt. társaságnál voltak biztosítva.

A csolnákázó egyesület taván, ma kezdődik meg az oktatás. Újból felhívjuk az érdeklődők figyelmét e körülményre. Az oktatás 30 krba kerül mindössze, vagyis ennyit kell fizetni a jelvényért, mely feljogosítja aztán tulajdonosát arra, hogy szerdán és szombaton este 6—9 óráig 10 krért csolnákázzék a vizen bármelyik járművön.

Névmagyarosítás. Pollák Ignác könyvári illetőségű debreczeni lakos, s a debrecz. kir. törvényszék tisztviselője vezeték névének Lengyelre lett átváltoztatása a belügyminiszterium részéről megengedtetett.

A kádarcsi vendőfogadó, mely Debreczen városa tulajdonát képezi, a hozzátartozó földekkel együtt mai napon árverezetett. A kádarcst ezuttal is eddigi bérlelje Helfersohn Dávid bérelte ki 3126 frtért, tehát 23 frttal nagyobb összegért, mint azt eddig bírta.

Kirándulás a Hortobágyra. Az idén igen gyakran látogatják a hírneves hortobágyi pusztát. Holnap a helybeli hittanulmányok közül mennek ki többen s az e ész vasárnapot kint fogják töltöni.

A népkert kertésze úgy látszik, hogy tulajdonának tartja azt a kertek, mely voltaképen csak felügyeletére van bízva. Mutatja ezt avval, hogy a kert ajtaját már nemcsak reggel, hanem délb-n is bezárva tartja. — Nagyon helyen való dolog lenne már, ha illetékes körből figyelmeltetnek a kertészt, hogy tegyen eleget a közönség igényeinek is.

Sorszhuzás. A nagy-kanizsai kisdiednevelő egyesület jótékonykezű sorsjegyeinek húzása f. e. július 1-én napján visszavonhatatlannal megtörténik, tiszteletteljesen kéretnek az érdekeltek, hogy a még a kintlevő sorsjegyek értéket készpénzben f. évi június végéig Nagy Kanizsára beküldjék szíveskedjenek, mert ellenkező esetben érvénytelenítetnek s csak azon sorsjegyek játszanak, melyeknek értékük a bizottság pénztárába tényleg befolyt. A bizottság.

Hazánk s a külföld.

Egy törekvő község. A Székelyhid közelében eső Er-Olaszi örvendésesen halad. Nehány hó előtt virágzó állapotban levő olvasó-kört alakított, legközelebb pedig egy rég en erzett hiányon segített, midőn egy kitűnően szerkesztett Walsér-fele feksendőt rendelt meg. A gép megérkezével a székelyhidi önk. tüzoltó egylet küldi ki valamelyik tagját, ki a derek er-olasziakat a feksedő szabályszerű kezelésébe be fogja gyakorolni. Ugyanott a vállalkozókól egy kis tüzoltó csapat alakítottak. Az ödös törekvések elén Tamássy Lajos ref. lelkész és Király István község jegyző urak állanak.

Az ó budai amphitheatrums ügye. A műemlékek országos bizottságához egy terjedelmes beadvány érkezett, mely avval a kérdéssel foglalkozik, hogy miként lehetne a nagy közönségben az amphitheatrums iránti érdeklődést és az által a helylátogatottságot fokozni. A terjedelmes beadvány hosszasan foglalkozik az okok fejtegetésével és ez irányban javaslatokat is tesz, melyek között elsős helyen annak azok, melyek már eddig is megbeszélés és javaslat tárgyát képezték így mint: a közekedés rendezése és e olcsóbbá tétele, fedett pihenő, illetve a hely felállítására, ahol vasárnaponként zene játszanék és a tér befásítása. A beadványozó, hogy a közönség érdeklődését felkeltse azt javasolja, hogy hivassanak fel mindazon jótékony czélú egyletek és testületek, melyek nagyobb ünnepeleket, vagy mulatságokat rendezni szoktak, hogy azt a amphitheatrumsnál tegyék, a hol könnyen lehetne a rendelkezésre álló nagy tért felhasználni, sátrakat felütni stb. ezt azonban egy üdülő hely felállításának kellene megelőzni.

Arany János szobrára az akadémia kebelében alakult bizottság gyűjtésének eredményeképp a magyar földhitelintézeteknél 10-től 16-ig befolyt 366 frt 50 kr Hozzáadva ehhez a megelőző 32 hét gyűjtésének eredményét 58,433 frt 29 kr, az eddig gyűjtött összeg 58,799 frt 29 kr.

A főváros gyomra. Az 1882-ik évben a főváros fogyasztása általában az előző évhez képest némileg emelkedett. Az egyes fogyasztási cikkek a következő tetteleket tüntetik fel: A husfogyasztás tett 1882-ben, 428,742 mmázsát, 1881-ben 415,098 mmázsát. A szesz italok fogyasztása tett 1882-ben 452,421 hektolitert, 1881-ben 448,460 hektolitert. A szesz italok fogyasztása tehát szintén emelkedett. Házi és vad szárnyas, valamint egyéb vad fogyasztatott a fővárosban 1882-ben összesen 3,196,191 db, 1881-ben 3,282,519 db. Ezenel a tetelen tehát némi csökkenés mutatkozik.

Árvíz. Neisszéből írják: Huszonnyolc óra óta borzasztó árvíz dul, 1829 óta még nem volt ily magas vízállás. Az evang. iskola, a templom, a 2. és 4. számú kaszárnyák és számos pinczelakás viz alatt áll. A postahivatal egy része szintén el van árasztva; a malomok egészen vízben állanak.

Eltűnt csendörök. Fehértemp'omból jelentik, hogy a palánkai csendörösi állományhoz tartozó két csendör f. hó 17-én este óta, mikor is Csibaklia-szigetre örjártra mentek, eltűntek. Itt az a hír kering, hogy e magyar csendörök szerb alattvalók által meggyilkoltattak; egy másik versio szerint megsebesítve valamely szerbiai városban tartanak vissza.

Muzsák.

A Kisfaludi-társaság tegnapelőtt tartotta a szünetök előtti utolsó ülést Gyulai Pál elnökele alatt. Elnök bejelenti, hogy a Bessenyei-ünnepelelen Endrődi Sándorral megjelent s a társaság üdvözlését kifejezte. Folyó ügyek után Vargha Gyula r. t. olvasta fel Ruzsicska Kálmán ily című értekezését: Hartmann és Shakspeare Juliája. Hartmann s utána különösen Németországban mások Shakspeare Juláját nem lelektani, hanem élettani szempontból magyarázták s szerintők Julia egy

ledér nő, ki az érzei szerelem behatása alatt áll. Ezzel szemben értekező azt iparkodik kimutatni lélektani mozzanatokból, hogy az eszményi szerelem töltötte be Julia kebelét és Shakspeare drámája a tiszta erkölcs szempontjából itelvé az idealizmusnak teljesen megfelel. Utána Beóthy Zsolt olvasott fel egy hangulatteljes szép költeményt ezzel a címmel „Bucus.” Ugyancsak ő mutta be Markovics Sándor vendég mordvin népdalait. Bevezetésképen ismerette Markovics a mordvin nép szokásait, erkölcsait és mithológiáját. Kiemelte a mordvin dalok rokonságát a magyar ütemes verseléshez. A gyér számban jelenvolt közönség tetszéssel fogadta a költeményeket.

TÖRVÉNYSZÉK.

A miskolczi kiházasító egylet bünpőre. A nevezett egylet bünyegében a miskolczi törvényszék által hozott vádhatározatot tárgyalta mullok a k tábla II-ik büntető tanácsa Horváth Dóme elnökele alatt; az előadó Selley Sándor bíró volt. Ez az egyesület még 1872-ben megbukott, miután számos embert anyagilag érzékenyen megkárosított, az előző években oly nagy kiterjedésnek örvendett, hogy még Palástinában is volt részvényese. Pénztári forgalma 11 hó alatt 2,938,140 frt 37 kr-ra rugott, kiadása pedig 2,921,598 frt 31 kr-rt tett s így a maradványnak 16,502 frt 6 kr-nak kellett volna lenni. Midőn azonban 1872. jun. 6-án panaszt emeltek az egyesület ellen s a miskolczi törvényszék a bünyvizsgálatot rendelve, a tisztviselőket letartóztatta, a fenti összegből 5867 frt 91 kr hiányzott. Erdekés megemlíteni, hogy az igazgatóság rövid idő alatt fényűzésre, arczképek lefestésére, bálokra, bankettekre s ajándékokra 104,066 frt 31 kr-rt pazarolt el. A tisztviselő minden házassági eset után 5—5 frt osztaleket kaptak s így minden tőlük telhetőt mozgásba hoztak arra nézve, hogy minél több házasság köttessek; az elnök alapszabályszerűleg járó díja ez alatt a kis idő alatt 70,000 frtra rugott. Hogy az egyesület renoemáját emeljek, különböző vidékeken a pénztintezetekkel pénzt helyeztek el, így pl. dr. Mandel Pál fővárosi ügyvédnek is küldöttek 30,000 frtot, hogy azt helyezze el, ebből 20,000-ot tényleg el is helyezett, 9000 frtot visszaküldött, a hiányzó ezer frtot pedig fáradozása díjául kapta. Borsodmegeye és Miskolcz városa mindjárt eleinte gyanus szemekkel nézte az egyesület szelhámos eljárását s küldöttek is ki bizottságokat, hogy vizsgálják meg az ügykezelést. Ezek a küldöttségek meggyőződtek, hogy az üzleti könyveket rendetlenül vezetik, de az igazgató és könyvelő oly mérleggel állottak elő, mely kedvező volt ugyan, de hamis tetteleket tartalmazott. Midőn a belügyminiszter a vizsgálatot elrendelte az egylet ellen, nem mutatták fel eredetben a pénztári naplót s plakátokon hirdettek, hogy a küldöttek mindent rendben találtak. Ezek előztek meg az 1872. jun. 6-án elrendelt bünyvizsgálatot. Csak ekkor látták, mily óriási lelkiismeretlenséggel vezették ezt a szedelgő vállalatot. Kétszáz tizenöt egyén ellen indította meg a miskolczi kir. ügyész a vizsgálatot, de ezek közül a törvényszék csak hat egyent helyezett vád alá. És pedig: Eördőgh István elnököt sikkasztás, hűtlen kezelés büntette és magán okirathamisítás miatt. A közzvádló család miatt is vádat emelt ellene, mert felrevezetési szándékból nem vezetett könyveket, jelentéseiben az ügykezelést szabályszerűnek állította, buzgó működéséért magának a választmány által köszönetet szavaztatott, az ügynököknek alapszabályszerűleg járó 6% díj helyett 8, sőt 14 százalékokat is utalványozott Zátorszky Endre pénztárnokot sikkasztás és hűtlen kezelés büntetésében való bünyrészség miatt. Ez ugyanis asztalosmester volt, ki nevet is alig tudta aláírni, annál kevésbé volt képes arra, hogy milliókra menő összegekkel rendszeresen kezeljen. A sikkasztás vádját azért emelték ellene, mert azon a napon, midőn a vizsgálat elrendeltetett, a közsé házával átvett egy féltől 300 frtot s ez összeget csak később szolgáltatotta be, sőt abból 85 frtot saját céljaira is felhasználta. Deutsch Sámuel könyvelőt hűtlen kezelés büntetésében és csalásban való bünyrészsége miatt. Ez t. i. házasulási díj fejében 3000 frttal többet vett fel, mint a mi illette volna; a vizsgáló küldöttségeknek a hamis mérleget ő készítette. Fehér Vilmos titkár magánokirathamisítás miatt. Ez a vádlott azonban időközben meghalt. Friedmann Mórt, ki választmányi tag volt hűtlen kezelés büntetésében bünyrészség miatt. És végül Spitzer Salamon ügynököt csalás vétségé miatt, mivel már elszámolt nyugtákat újból ki akart fizettetni, azzal indokolván ezt az eljárását, hogy látta az egylet bekövetkezendő bukását s ő is részesülni akart a többiek által bőven élvezett haszonban. Ez ellen a vádhatározat ellen Fehér és Friedmann kivételével a többi vádlottak, Eördőghre nézve pedig a családi vád megszüntetése miatt a kir. ügyész felbocsztta. A kir. tábla Zátorszky Endrere nézve a hűtlen kezelésben való bünyrészség miatt elrendelt vádat helybenhagyta, de a b. t. k. 355. § ba ütözö és 356. § szerint minősülő sikkasztás miatt emelt vádat, valamint a Spitzer Salamon ellen folytatásban levő bünyvádi eljárást megszüntette. Egyebekben pedig az első bíróság vádhatározatát, a hűtlen kezelésre való hivatkozással kiegészítve, helybenhagyta.

Pálmay Ilka sajtópőre. Pálmay Ilka asszony tegnap levél útján felkérte ügyvédjét, dr. Rozgonyi Jakabot, hogy a „Borsszem Jankó” szerkesztője, dr. Ágai Adolf ellen benyújtott panaszfeljelentést vonja vissza s dr. Rozgonyi ehhez képest a visszavonást bejelentő kérvényt ma benyújtotta a sajtóbírószághoz.

Legujabb.

A tisza-eszlári ügy.

A „Debreczen sürgönylevele Érk. 9. érk. Emilittük lapunk tegnapi (pénteki) számában, hogy Hatalosky nevű kocsiat kiakarták hallgatni arra nézve, látta-e Esztert eltűnésének estélyén?

Huriné: Alásan esedezem azon Hataloskyt, melyről az a becsületes uri ember (Eötvös felé intve fejevel) szólott, hogy vellem én azt be tanulak? (Derűtség a közönség között.)

Elnök: Nem a maga tanuja! Huriné: Mikor az a vármegyeye keze között mindig sürög-forog. (Derűtség a közönség körében.)

Következik Solymosi Zsófi kihallgatása.

Solymosi Zsófi az általános kérdésekre előadja, hogy 17 éves, református, hajadon, Solymosi Jánosné leánya és Eszter testvére.

Az ügyre nézve a következők mondja el. A belfaluban laktam a boltosnál, midőn bement Eszter a belfaluba a boltba; akkor találkoztam vele, midőn a sakterhez mentem gazdammal együtt, vittem egy üveg bort s kérdeztem Esztert, hova megy; megmondta; ekkor kérdezte a gazdám tőlem: ez a testvéred, Zsófi? Én azt mondtam: Ez — és midőn jöttem visszafelé, akkor is találkoztam vele. Be-zédbe álltam vele; dicsekedett, hogy őt forintot ad a Julcsa néni, és vásárra csizmat vesz neki. Azt is mondta, hogy most siet, mert azóta Julcsa néni bemeszelte a pítvart, eljött, én pedig láttam a Pap József malmáig míg el nem haladt.

Heumann: Mikor Solymosi Eszterrel, a testvérel találkozt, a gazdájának a leánya is kiut volt?

Tanu: Igen, kint volt.

Heumann: Beszélgetett magával e tárgyban?

Tanu: Velem nem beszélgetett, mert én a testvéremmel beszélgettem.

Neumann: Igen, de mikor a testvérem elmnt, nem kérdezte magától, hogy miért olyan szomorú az Eszter?

Tanu: Nem kérdezte biz az.

Neumann: Mikor a sakterhez elvitte a bort, igaz, hogy mint mondja, nem látta, hogy volt-e ott vendég, de nem halotta-e éneklésből?

Tanu: Igen halottam, hogy zugolódtak.

Elnök: Zugtak.

Tanu: Zugtak bent a házban, de látni nem láttam, hogy kicsoda, mert nem mentem, csak a pítvartajtóig.

Heumann: Volt e arra eset, hogy ezen sakternek szombati ebédeje a maga gazdájánál volt eltéve és szombaton oda vitték a sakterhez?

Tanu: Igen, máskor emlékszem, de akkor nem.

Elnök: Tehát máskor megtörtént?

Tanu: Igen.

Heumann: Volt rá eset, hogy maga vitte oda az ebédet?

Tanu: Én nem vittem.

Heumann: Az van itt mondva, hogy azon a szombaton maga vitte oda az ebédet?

Tanu: Én nem vittem.

Heumann: Nem is emlékszik rá, hogy talán valami zsir-féle dologról volt szó?

Tanu: Nem emlékszem?

Heumann: Hogy kiömlött a zsir és hogy ne szőljön majd Taubeknak?

Tanu: Nem emlékszem rá, nem is igen való.

Heumann: Ámbár a mikor mentek a sakterek felé, az ugynevezett orosz malom felé haladtak ugy-e?

Tanu: Igen.

Heumann: Ismerie maga az öreg Feuermann Sárát?

Tanu: Ismerem.

Heumann: Nem emlékszik, hogy visszajövet Taubektól vele találkozott volna?

Tanu: Nem találkoztam.

Friedmann: Egyszerre szokott-e ebédelni gazdájával, vagy később kapott ebédet?

Tanu: Az volt szokásban, hogy egyszerre eszünk.

Friedmann: Szeretném tudni, hogy mi volt akkor szombaton ebédre?

Tanu: Olyan szombati étel volt: gerstli, paszuly szokott akkor legtöbbet lenni.

Friedmann: Mikor a bort vitte, akkor már ebédelt maga, vagy még csak aztán ebédelt?

Tanu: Azután.

Friedmann: Nem emlékszik arra, hogy az ebédeje harangozás előtt volt-e vagy utána?

Tanu: Harangozás után.

Friedmann: Sokkal.

Tanu: Nem emlékszem, hogy sokkal, de utána.

Friedmann: Szeretném látni, hogy gazdájá, mikor a borral bement Taubehoz, sokáig időzött-e ott, vagy mindjárt visszajött?

Tanu: Nem jött mindjárt, akkor nem jött rögtön haza, hanem mulatott ott.

Székely Miksa: Hát körülbelül fél-óraig időzhetett?

Tanu: Időzhetett félóraig, tovább is.

Székely: És csak azután ebédelt?

Tanu: Igen.

Székely: Nem kívánok többet kérdezni.

Schwarcz Salamon: Alásan egy kérdést intéznék...

Ta n... nem akart... El n... S c h... nekem, me... tudhatta... Ta n... S c h... kem, azon... elmentem... engem, hát... lékszik er... Lévi: Míg... mondta. a... Mondja me... kor sohase... látott elős... Ta n... S c h... De azt m... Eszter ny... Ta n... nem is m... ez izraelit... em tudh... El n... kicsoda? Ta n... e öbb ne... Ezut... tott ki, ki... ott Eszter... papirba es... E ut... Gábri né... gátatnak... kérdé es... ságot látta... hátul-ó re... B á... időre ros... baton reg... a gyertyák... B á... Lustigot... nevével... Ezut... Gábor né... may r me... Ezze... A ma... folyt le s... érdekesnek... a felment... Csak... törvényes... hogy felt... magavisele... ki edd... k érde... t a k h o z... hoz, s... gálat kom... Ezek... vizsgábir... Eszter nek... szombaton... ez a kiált... a kert ajt... isteni tisz... felé! S... Ezut... Mint... vi eles... mek ve... Leng... Schar... já hoz, s... hogy „i... csak azt... olyanform... hogy s e... „Leugyel... Eln... egészen... előtt. Len... gével me... s z e u a... h e t t e l... Frie... mást sen... jegyzi me... teljes e... vizsgá... lom a s á... Legk... Andrá, k... apr. 1-én... de nem lá... a festéke... három s... Latta tov... látta Sol... kútnál ita... Nagy... így Solym... történt me... ja is... Huri... t a s a i t... é d e s... Meg... Samu tan... dön H u... délelőjén... legelőn, a... szor küld... meg sem... Huri... Fränkellel

Legujabb.

tiszta-eszlári ügy.

...szünetelték Erk. 9. órak. ...lakapunk tegnapi (pénteki) szá...

...Alásan eszedem azon Hata...ról az a becsületes uri ember...

...Nem a maga tanuja! ...Mikor az a várm...között mindig sűrűg...

...Solymosi Zsófi ki...s a ...Solymosi Zsófi az általános kérd...

...nézve a következőket mondja...ban látkam a boltosnál, midőn...

...Eztán özv. Batori Gáborné, ifj. Bátori...

...Bátori Zsófi, ki valomásközben rövid...

...Bátori Zsófi vallomása közben megint...

...Ezután özv. Batori Gáborné, ifj. Batori...

...Nem kérdezte biz az. ...Mikor a sakterhez el...

...Igen halottam, hogy zugolódtak. ...Zugtak.

...Igen halottam, hogy zugolódtak. ...Zugtak.

...Igen, maskor emlékszem, de ...Tehát maskor megtörtént?

...Igen. ...Mikor az a sakterhez el...

...Igen, maskor emlékszem, de ...Tehát maskor megtörtént?

...Igen. ...Mikor az a sakterhez el...

...Igen, maskor emlékszem, de ...Tehát maskor megtörtént?

...Igen. ...Mikor az a sakterhez el...

...Igen, maskor emlékszem, de ...Tehát maskor megtörtént?

...Igen. ...Mikor az a sakterhez el...

...Igen, maskor emlékszem, de ...Tehát maskor megtörtént?

...Igen. ...Mikor az a sakterhez el...

...Igen, maskor emlékszem, de ...Tehát maskor megtörtént?

...Igen. ...Mikor az a sakterhez el...

Tanu: Van nekem kihez beszélni; én nem akarok magához beszélni. Elnök: Csak feljelen. Schwarz Salamon: Mondja meg nekem, mert ott volt, midőn behívták beszélni tudhatta, hogy ki hívta be?

Tanu: Nem tudom, nem emlékszem. Schwarz Salamon: Mondja meg nekem, azon esemény után 10-12 nappal, midőn elmentem imádkozni és maga megpillantott engem, hátra ment és nagyot sóhajtott. Emlékszik erre? Kérdezte magától Rozenberg Lévi: Miért sóhajtasz Zsófia? Maga azt mondta: az az ember vágta el Eszter nyakát. Mondja meg nekem, honnan ismert engem, mikor sohasem látott ezelőtt, mert csak akkor látott először.

Tanu: Én nem mondtam, hogy ismerem. Schwarz Salamon: Nem mondta! De azt mondta, hogy az az ember vágta el Eszter nyakát. Tanu: Sosem is mondtam, mert nem is mondtam. Hallottam midőn, hogy az izraelita sakterek meg-zett ké; de én nem tudtam, hogy maga az.

Elnök: Ismerte ezt az embert, hogy kicsoda? Tanu: Ismertem azután, hogy kicsoda. Ezután Kohlmayer kereskedő hallgattott ki, ki valija, hogy 11 és 12 óra között ott Eszter megvete a fészkét, melytől külön papírba csomagolt.

Ezután özv. Batori Gáborné, ifj. Bátori Gáborné, Batori Gábor és Batori Zsófi hallgattak ki. A három első azt valija, hogy a kérdés zombaton éjjel 11 óra felé világosították a templomban, illetőleg annak hátuljában; ezt Scharf József tagadja. Batori Zsófi, ki valomásközben rövid időre ros zul lett, valija, hogy ő azon zombaton reggel csak tüzet rakott Scharfknál, de a gyertyákat nem vette le az asztalról.

Bátori Zsófi vallomása közben megint Lustigot, hogy vallomása közben folytonosan nevezgél. Ezután özv. Batori Gáborné, ifj. Batori Gáborné, Batori Gábor, Batori Zsófia és Kohlmayer meghiteltetnek. Ezzel az ülés felháromkor véget ért.

Negyedik nap. — Nyiregyháza, jun. 22. A mai nap szokott érdeklődés mellett folyt le a kivált azon szempontból nevezhető érdekesnek, mivel ma kerültek a sorompó elé a felmentő tanúk is.

Csak némi kis fogalommal kell birni a törvényszéki tárgyalásoknál szokott eljárásról, hogy feltűnjék Seyfert kir. ügyész magaviseletének igen gyanus szabálytalansága, ki eddig egyetlen ügy kereszteskedést sem intézett a vádlottakhoz, vagy a felmentő tanukhoz, s összes igyekezete a vádlók sa vizsgálat kompromittálását célozza.

A felmentő tanúk. Ezek elsője Lengyel Istváné, az a ki a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy ő hallotta Eszter segélykiáltását, még pedig az illető zombaton délelőtt. Jelenleg azt valija, hogy ez a kiáltás nem a templomból, de lehet, hogy a kert ajtajából hallatszott, még pedig nem az isteni tisztelet alatt, hanem délután este felele Scharfné nem járt hozzá.

Ezután hallgatták ki 16 éves kis fiát. Mintha el lenne rendelve az isteni gondvielés által, hogy a védőket csupa gyermek veri meg ebben a bünperben. Lengyel János ugyanis azt valija, hogy Scharfné gyakran járt az ő anyjához, s hallotta, miszerint mindig azt kérde, hogy „igazán hallotta a kiáltást?” Anyja csak azt felelte, hogy hallotta, még pedig olyanformán „mintha a föld alól jött volna,” s hogy segélykiáltás volt ilyenformán: „Lengyelne jöjjön ki!”

Elnök figyelmezteti Lengyelnt, hogy egészen másképp vallott, mint a vizsgálóbíró előtt. Lengyelne azóta kiállott nagy betegséggel meentekezik, mire fia azt mondja: „Hiszen anyám, azóta el is felejtette!”

Friedmann védő-ügyvéd mindkét vallomást semmisnek nyilvánítja, mire elnök azt jegyzi meg, hogy a fiu vallomása teljesen megegyez anyjának a vizsgáló iratokban levő vallomásával.

Legközelebbi felmentő tanu Hatalóczyk Andrást, kocsis. Azt valija: hogy, a végzetes apr. 1-én, zombaton d. u. 3 órakor hallotta, de nem látta, a mint Huryné küldte Esztert a fészkéért, megjegyezve: „Hiszen estig háromszor is megdöhetesz még! Látta továbbá, hogy ugyanazon nap estélyén látta Solymosi Esztert, a mint a ház előtti kutnál itatta a tehénkét.

Nagy szenzáció a közönség között, mert így Solymosi Eszternek d. e. a zsinagógában történt megölését s így a Scharf Móríczt vádja is... valótlannak bizonyulna.

Huriné tagadja Hatalóczyk állításait — felsohajtván, hogy: „Jahaj és es Istenem!”

Megerősíti a kocsis állítását Fränkell Samu tanu. Izraelita, 72 éves, Szerinte, midőn Hurynéval említett végzetes nap délelőtti találkozott a templom mellett liha legelőn, az asszony így szólott: „Már másodszor küldtem a leányt a városba délután és még sem tért vissza!”

Huriné, egész indignálódva száll szembe Fränkellel. Ő csak azt monda Fränkelleknek, hogy

„hát nem legetteti öreg ur tehénkéjét?” „Hogy mer?” — folytatja — „olyat mondani?” Varga Kati tanu — szobaleány Onodi Géza képv. házában — kinek egyébre vonatkozó vallomását lejjebb közöljük, hallotta, a mint Hatalóczyk azt beszélte a Süssmann korcsmájában „hogy ő Solymosi Esztert LÁTTA sirdogálni egy fűzfa alatt, zombaton délután három óra felé...”

Szemebe mondja Hatalóczyknak, a ki most is állítja, hogy ő nem LÁTTA, hanem csak HALLÓTTA Esztert. SÜSSMANN Jakab t.-eszlári korcsmáros, a ki Varga Kati vallomása alatt, a védők óhajára — eltávolítottat, azt valija, a mit Varga Kati.

Ezzel a Hatalóczyk vallomása is semmivé válik. Mind e tanukhoz a kir. ügyész egyetlen egy kérdést sem intézett... BUXBAUM ALUDOTT SZOMBATON DELELŐTT.

Buxbaumról kiről Móríczt — tudvalevőleg — azt állítja, hogy a gyilkosság alkalmával ő fogta az Eszter lábát, több tanu valija, hogy a gyilkosság ideje alatt Süssmann éknál aludt. Tanu hitorsosok és Varga Kati szobaleány.

Süssmann Jakab, t.-eszlári korcsmáros, vicekurátor ugyanis azt valija, hogy három idegen metsző járt nála zsidó husvétkor. Nem tudja ki hová szállt; Braun szállást kért tőle, de beteg levén a házában nem fogadta el. Kivételt tett Buxbaumra nézve, a ki nála aludott, a ki penteken jött hozzá. — Buxbaumot mégis eltagadta a vizsgálóbíró előtt, mert félt a következő menyekötésben a körülmény tészikelessé válnomását. A templomból 11 óra után — ugymond — hazajöttek s aludtak délután három óráig. Erre nézve tanu Varga Kati szobaleány s egész családja: neje, Laura és Száli leányai. — Vallomásának több részre más körülményekre vonatkozván, alább közöljük.

Elnök: Tudak erről leányai? Süssmann: Muszáj nekik tudni! Megideztetnek holnapra, mire tanu így szól: „Akkor hát haza mehetek? Eötvös: Hazamehet! Varga Kati megerősíti Süssmann, akkori gazdájának vallomását.

Eszter eltűnése. Szembe tünik a végtárgyalás kitünő vezetése, mely Solymosi Esztert előbb a boltoshoz majd a boltostól való visszatérő utjában nyomról-nyomra kíséri s megállapítja, továbbá hazulról s a boltból való visszatérő idejét s azon pontot és pillanatot, melyben utolszor látta valaki.

A tanukihallgatás sorrendjét el nem tévesztendő, megjegyezzük, hogy a tanukat ebben a rendben hallgatták ki: Lengyel Istváné. (L. fenebb) Lengyel János. (L. f.) Fekete Jánosné, a ki sirást hallott zombaton déltában a zsinagóga felől, midőn arra felé lepdelt mintegy száz lépés nyíre. A hang sem cseccsem őé, sem felédtte egyéné nem lehetett. Két zsidót látott strázsálni: a templom két oldalán, de nem ösmerné meg, mert ő — ugymond — „ő reg cseled.” Az órák — védők felszólítására — úgy határozta meg, hogy „del van, a mikor a nap besüt a kényemen.”

Adámovics József t.-eszlári r. kath. lelkes a fájdalmas hét szombatján 11 óra felé végezte el az isteni tiszteletet. Mire után gyöntak s ekkor szállingottak szét hivi. A vizsgálóbíróban ő tett jelentést a felől, hogy egy korcsmában zsidók rejtegetnek. A t.-eszlári rémitett híreiről lapokból s szóbeszéd után van tudomás, erre vonatkozó tanácskozásokban részt nem vett.

Papp József törvénybíró szerint 11-kor volt vége a templomnak. Solymosi János „úgy reményli”, hogy neki özvegy Solymosiné anyja. Látta az istállóból, hogy zombaton éjjel 11 óra felé még világosság volt a zsinagógában.

Papp Albert és Papp Albertnének lakott kis korában Solymosi Eszter. Vigkedélyű leányának valiják. Nagy Jánosné, 64 éves. Nála lakott „Tóbi” (Taub), a régi metsző A végzetes napon cseledélután jöttek haza. Penteken este a sakterek igen szépen énekeltek „négy énekhangon”, zombaton este pedig „szörnyű nagy kedvök volt”, tapsoltak és lármáztak.

Weinstein vádlott alibit jelez. Taub vádlott: Minden szaván látszik, hogy hazudik! Elnök: Nem egészen látszik! Következik özv. Solymosi Gáborné. Katonás egy asszony. Ő volt az, a ki testvérét leányának keresésére ösztönözé, ő vezette a szolgabíróhoz és az alispánhoz. Ott volt, mikor gardonyi utjokban „zsidók környeztek”, ráosmerva a később paraszt ruhába öltözött bábára. Scharfnek neki is elmondta a h-nási fiunak a zsidókra fogott eltűnését s megkerültét.

Scharf ismétli, hogy ő ezt jószívűl tette. Ezt neki „Isten jelentette meg.” Béni Pásztor Józsefné nevezetes vallomása szerint, Scharfné így szólott: „Solymosi Esztert nem mivesztítettük el, hanem Huriké adták el Lichtmann Jakabnak!”

Lazi János vallomását lejjebb közöljük. Rosenber Rózi csinos fiatal t.-eszlári zsidóleány, igen sok ellenmondásba keveredik. 11 1/2-kor ebédelték meg szülei és Zsófi szol-

gált fel. Ő is látta Solymosi Esztert hazatérni; nem tudja mikor, „csak hogy — ugymond kissé nagyon is szendén — egy óra volt!” A védők kérdésére azon véleményét fejezi ki, hogy egy órában épen 50 perc van. Zsófi főltszolgált az ebédnél, így Esztert szerinte nem is láthatta.

Azon kérdésre, hogy mit beszélt Eszterrel, azt valija, hogy így szólott hozzá: — Eszter, mért vagy olyan szomoró? Solymosi Zsófi (formális dühhel, igen hangosan): Zsidó találmány, nekem nem mondj olyánokat!

Huriné lép közbe az idő kérdésének tisztába hozatalára, de minden ügyvédi képessége daczára nem én el kellő eredményt. A zsinagóga. Az Eszter eltűnése után bekövetkező vizsgálat úgy rendezte el, hogy a befogott Scharf egyházi laka s abban Scharfné őrizet alatt tartassék, úgy szünten a zsinagóga is.

Lazi János tanu volt az őrzéssel megbízva. Süssmann, Kohn és Gross Farkas beakartak menni az egyházi házába, hogy a kulcsot elkerjék Scharfnétől. Ő hibába küldte őket, mert hol az egyik beszélt Scharfnéval, hol a másik. A kulcsot odaadta, mire Süssmann bement a templomba. Éjjel 11 1/2-kor rossz idő volt s hullott az eső is. Ő bevonult a pitvarba s a kakas kukorekolására fölserkent. Kitekintett s lábyonokat (nagy sarku csizma nyomai) vett észre, melyek a Lengyelné háza mögé vezettek. Embert nem látott. A nyomok on egy a Lengyelné háza mögötti friss hanyáshoz futott, melyről jelentést tett a vizsgálóbíró előtt.

Braun Hermann és Taub vádlottak közbeszólása után vallotta Süssmann, hogy csakugyan ő ment Lazihoz a templomkulcsért. Nem levén együtt tizen, szétoszlottak, de ő bement Einhornnal azon czeleből, hogy vele egy regaleberlet ügyét megbeszélje. Kis gyertyatömlőket ettek.

A tanuk meghiteltetése elrendeltetik, bár Seyfert kir. ügyész szem előtt tartva persze a fő tanu korát, következetesen ellenzi indítványában a gyermektanuk, ezuttal Lengyel János és Rosenberg Róza meghiteltetését. A legnagyobb rendben lefolyt tárgyalás 1/2 3-kor véget ért. A tanu-zsoba még mindig igen népes — a védők újabb és újabb tanukat idéztettek meg.

Apróságok. Solymosiné ül a tanuk padján. Körüle a t. eszlári nők. Egy se mer közelebe ülni. Fájdalma, vesztésegenek óriási volta előkelőbb teszi, megkülönbözteti.

Eszünkbe jut a Megváltó bánatos anyja, ki fiát veszi le a keresztfáról s társnői környezik aggódó vigasztal.

Onodi Géza képviselő csütörtökön fenyegető levelet kapott, melyben azt írják, hogy „olyan nagy darab sarat löknek az arczába, hogy a gazember Verhovay két hétig sem kaparja le.”

Mikor Onodi javában faggatja a Nagyvendéglő személyzetet s már a rendőrkapitányert akar küldeni, megtudja, hogy ismerősei trefáltak meg.

A „Szabolcsmegyei Közlöny” csütörtöki számát lefoglalták.

Kezünkben van Seyfert kir. ügyész származási története. Szülei izraelita vallásuak. Most értjük át, hogy az ő helyzete csakugyan igen nehéz!

W...n M. (most Sz...csi) hírlapíróról elrendelte az elnök, hogy semmiféle jeggyel sem szabad beereszteni a tárgyalási terembe.

Felebbezett az igazságügyminiszterhez, a ki viszont elrendelte, hogy Kornis elnök intézkedjék saját hatáskörében.

W...n M. nem kapott jegyvet, de azért dr. Heumann ügyvéd karanfoga vitte a tárgyalási terembe s azt mondta az ajtónállónak, hogy „ez az ur helybeli ügyvéd levén, ereszsze be!”

Nem eresztették be — W...n ur künn rekedt.

A távirtda rendetlen. Egy lapnak két 17 forintos távirata késelt le.

Ujatok az antiszemitákra. „A paradicsomban ne üdvözöljön szebb huri, mint az öreg Huriné.”

Hogy elégedünk? 8-kor reggeli. 9-től 12-ig jegyezgetés a forró tárgyalási teremben, 12-től 3-ig, félóra táraut után, jegyezgetés a még forróbb teremben.

Háromtól felőtig írjuk a tudósítást, ötkor jutunk hozzá az ebédhez.

Aztán felülünk egy a debreczeniekhez hasonló, csakhogy féderes taligára s kimegyünk a Sóstóra, a hol küzdünk a levegő sakterével — a szunyogokkal.

Holnap kezdjük újra s ez így fog tartani vagy két hétig.

— Apa és fiu. Scharf József és fia közt történt szenzációs jelenet a következőleg folyt le: Eötvös: Elmondta-e fiam, édesapának a mit a kulcslyukon láttál? Scharf Móríczt: Igen, elmondtam. Scharf József: Hát a tányérokat hova tették? Scharf Móríczt: Azt már őt tudják. Scharf József: Hát nem együtt mentünk a házába? Scharf Móríczt: De a többiek ott maradtak.

Eötvös: Azt kérdeztem az előbb, hogy az nap, mikor állításod szerint láttad, hogy a leányt megölték, — elmondta-e ezt apád előtt a szobában? Mondd meg szembe, hogy elmondta-e vagy nem? Scharf Móríczt (apjával szembe): Elmondtam. Scharf József: Hazudól! Hátha anyád is úgy fogja mondani, mint én? Scharf Móríczt: Hiszen mikor én megmondtam neki, ő mondta nekem, hogy hallgassak. Scharf József: Hazudik meg az is, a ki tanította, hazudik! Lazadást akartak tenni az országban.

Apró-cseprő. Mi a szerelem? Millióféleképen határozta meg, de a legeredettebb mégis Huet Péter Dániel, hajdani avranchi püspök, majd a dauphin nevelője adta következőleg: „A szerelem nem csupan lelki szenvedély, mint az irigység és gyűlölet, de egyszersmind betegség a testnek, mint a láz. Alapja a vérben keresendő, mely rendkívüli módon felizgattott és ep úgy lehetne gyógyítani, mint a többi betegségeket. Legjobb orvossága az erős izadás és gyakori érvágás lenne. Ha ezáltal a felkerült vér elmenne, megtisztulna a többi is a láz lecsillapulna és a természetes állapot ujra megjönne. Ez nem pusztá vélemény, de tapasztalaton alapuló meggyőződés. Egy királyi hozzá méltó nőbe szeretett, de hirtelen a hadsereghez kellett elmennie. Szenvedélye a távolban fokozódott és a szakadatlan levelezés segített, míg nem a hadjárat vége felé megsebesült és veszélesen megbetegedett. Egészségét visszanyerte ugyan, de a szerelem eltűnt; a rozsd nedvekkel elment az is és nem is ébredt fel ujra akkor sem, midőn hajdani iatenített kedvesét viszontlatta.

Veszedelem nőnek a szépség, ha egyebe nincs. Henry James.

Forradalomban semmit sem ér az érzékenykedés. Bem.

Kaligala mindig selyem zsineget fordott magával, hogy ha valaki megakarná fojtani, ne madzag kötelet akasszon a nyakára.

Aristipostól kérdezte valaki, hogy miért keresik fel oly gyakran a tudósok a gazdagokat, pedig ezek azokat látni sem kívánják. A válasz ez lett: „a bölcsek belátják, hogy mire van szükségök, de a gazdagok nem.”

A lovaglással csak egy jobb utazási módot ismernek: a gyaloglást. Rousseau.

Az öregek tanácsa világít, de nem melegít, mint a nap télen. Vauvenargues.

A virágillat nem kigőzölgés: szerelemnek szeretnő elnevezni. Széchenyi.

Felelős szerkesztő: GÁSPÁR IMRE. Kiadó tulajdonos: KUTASI IMRE.

Beküldetett. Ezelőtt mintegy tíz évvel ballabomon kemény kinövés támadt, mely daczára a gyógykezelésnek napról-napra aggasztóbbá lett. A Miller fele tyukszem-balszam tiz napi használat után, e kinövés annyira megpuhult, hogy körmömmel egy borsónagyságu tyukszemet vehettem ki belőle. Ez idő óta a megvastagodott bőr napról-napra lehámlik, úgy hogy most — 72 éves agg vagyok — újjászülötnek érzem magam, minden fájdalomtól ment vagyok. E meglepően hathatos szert tehát saját tapasztalat után bárkinek is legmelegebben ajánlhatom.

1882. augusztus 23-án. Telekfalvi Karátszonyi, sóbányász pénztárnok.

A t. c. közönségnek érdekelten utána-szok alól biztosítsa végett, kérem csak Miller tyukszem-balszamát kérni s különleges becsomagolására, figyelni.

Ára egy a dobozban nyitott üvegcsének használati utasítás és a dugaszra illesztett szőrecettel együtt 60 kr. Valódián kapható: Debreczenben: Stenczinger K. és Andree és Szabó fűszerkereskedő uraknál; Budapestben: Edeksuty L. m. kir. udvari gyógyvíz szállító urnál; Miskolczon: Dr. Rác György gyógyszerész urnál; Egerben: Köllner L. és Bairáth J. uraknál; Nagyváradon: Wurst J.; Nyiregyháza: Blumberg J. Buda-Pesten: Miskolczy L. uraknál. Nagyműhely és központi szétküldési raktár, Miller J. gyógyszerész Brassóban. Kevesebbet mint két üveget nem küldhetek.

MAGYAR VÖRÖS-KERESZT-EGYLET SORSJEGYEK.

Évenként 3 sorsolás.

Évenként 3 sorsolás.

Legközelebbi húzás folyó évi július hó 1-jén.

Ezen húzásban főnyeremény 50.000 forint. Továbbá 1 nyeremény á 5000 frt. 4 nyeremény á 1000 frt, 10 nyeremény á 500 frt, 25 nyeremény á 100 frt, 30 nyeremény á 50 forint, 52 nyeremény á 25 forint.

A nyeremény sorsolásán kívül törlesztési sorsolás is történik; minden törlesztési sorsolásban a legkisebb nyereménnyel húzott sorsjegy tovább játszik a főnyereménnyre.

Ezen sorsjegyek a napi árfolyam szerint kaphatók a Pesti magyar kereskedelmi-bank váltóüzletében

Budapest, Dorottya-utca 1. sz.

valamint minden bank- és váltóháznál az országban.

Tekintetes ur!
Több éven át súlyos lábajjal egybekapcsolt gyomor-hurut bajban szenvedtem, dacára az orvosi segélynek annyira lefogytam, hogy már alig voltam képes lábaimon állni. — Ekkor végre, dacára az ugynevezett ajánlott egyetemes nevek iránti ellenszenvemnek színtam magamat, meg-hoztatni az ön Dr. Rózsa-féle életbalsamját, melyet azután utasítás szerint használtam. Nyolc-napi használat után étvágyam ismét megjött, s 8 nagy palackzknak az elfogyasztása után egész-napi tevékenységem helyre állott. Minden ember, a ki csak ismer, nem győzik elcsodálkozni sőt meg-tökéletesen helyre állott. Minden ember, a ki csak ismer, nem győzik elcsodálkozni jelenlegi jó kinezésemen, ennek következtében kedves koteleségemnek tartom, ha ezen sorai-gyógyászereért legbensőbb köszönetemet fejezni ki, s igyekezni fogok azt minden hasonló bajok-ban szenvedőnek a legmelegebben ajánlani. — Az ellen nincs semmi kifogásom, ha ezen sorai-mat, mind a mellett is nevéem kiírása nélkül, a közönség elé bocsátja. Miatán pedig ezen dr. Rózsa-féle életbalsamot mint ház- szert, mindig a háznál óhajtom birni, ezekből felkerem utau-vét mellett 16 palackzknak a szives megküldésére, maradván teljes mély tisztelettel
J. W. cs. kir. főhadnagy
a 8-ik tábor tüzérezredben, Nagy-Szebenben.

T. Fragner ur!
Felkérem, hogy nekem posta útján a mellékelt 10 frtért tíz üveg Dr. Rózsa-féle életbal-zsamot küldeni sziveskedjék. Egyidejűleg szabad legyen tudatom, hogy ez orvos-ág a legkít-nőbbek egyike, mert három hónap használat alatt gyomor-fájdalmakat nem érezek, mely beteg-ségben pedig már tíz év óta szenvedtem. Továbbá német, ki majhában évek hosszú során át szenved, teljesen meggyógyította, gyermekeimet pedig az itt annyira járványos láztól óvja meg. Fogadják uram tisztelettel kifejezését, s maradtam Masalsky Kázmér, a vasuti munkások fel-ügyelője Alexinatzban (Szerbia.)

Gyors és biztos segély a gyomorbajok és annak következményei ellen.

Az egészség fentartása

egyedül csak a jó emésztés fentartása s előmozdítása alapszik, mert a jó egészség és a testi és lelki egészség az alapja. Az emésztés szabályozása, a kellő veresítés előlése, a megromlott és hibás veraktrészek eltávolítása s a leg-jobbak bizonyult háziszere, a már évek óta ismeretes s közkedvelt

Dr. Rózsa-féle életbalsam.

Mely a leghasznosabb s a leggyógyhatásosabb gyógyfűvekből a legnagyobb gondal ké-szítve teljesen megbizhatóan a legjobbnak bizonyult be mindenemű emésztés bántalmaknál, nevezetesen az étvágyhiány, a savanyu felbűfögés, a puffadás, emélgés, has- és gyomorfájás, a gyomorgörge, a gyomornak étellel túlterhelése, az elnyálkodás, a vértörődés, aranyeres bántalom, a női betegségek, bébajok, a riaszkór és lépkór (emésztési zavarkövetkeztében) ez az emésztés összes működésére énkéntőleg hat, tisztá s egészséges vért hoz létre, s a beteg testnek előbbeni erje és egészsége ismét megadatik. Ezen kitűnő hatásról fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb nép házi gyógyszeré vált s általános elterjedésnek örvend.

1 palackzknál 50 kr., dupla üveggel 1 frt.
Több ezer elismerő s dícsérő irat van kitűve szives betekintés végett. Bérmentett megke-resésekre utánvét mellett mindenhol megküldetik.

Óvás!

Minden kellemetlen félreértés bikerülése végett felkérem a t. cz. vevőket, mindenütt ha tározottan csak Dr. Rózsa életbalsamát kéni Fragner B. gyógyszeráról Prágában, mivel azt tapasztaltam, hogy némely helyen a vevőknek, ha csak egyszerűen életbalsamot kér-nek, s nem teszik hozzá, hogy Dr. Rózsa-féle életbalsamot, akármilyen hatás nélküli keverék lesz adva.

Valódi Dr. Rózsa életbalsam kapható a főraktárban: Fragner B. gyógyszerárban „zum schwarzen Adler“ Prága Kleinseite, a Spornergasse sarkán 205. sz. s az alább felsorolt raktárakon:

Debreczen: Göllt N és Rotschnek V. Emil gyógyszer., Budapest: Török J. gyógyszer., továbbá kapható: Baán, Bonyhád, Bozovics, Eger, N.-Becskerek, Gyöngyös, Kadarkút, Kaposvár, Karánsebes, Késmárk, K.-Szeben, Komárom, Lugos, Makó, Malaczka, H.-M.-Vásárhely, Miskolcz, M.-Óvár, Pozsony, Rétság, Sz.-Fejérvár, Sarca, Szeged, Temesvár, Szabadka, T.-Ujlak, N.-Szombat, S.-A.-Uj-hely Vág-Sellye, Versecz, Zala-Egerszeg.

Minden gyógyszerár, valamint a fúszkereskedések legnagyobb része raktáron tartja ezen élet-balsamot. — Ugyanitt kapható még:

Prágai egyetemes házikenőcs,

biztos és kipróbált szer gyuladások, sebek és daganatok gyógyítására. Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, terjedése és keményedésénél, a gyer-mek elválasztásánál gyenyedésnél, vérdag-anatoknál, genyfadagúknál és pokolvarnál; körömmé-regnél a kezen, vagy lábón; keményedéseknél, duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonnadag-nál, holtetennél, közsvényes és csuzus daganatoknál; időségi csukló-lábnál a láb, terd, kéz és csipőknél; fizamódásoknál; a fekvéstől kibesedéstől; kipállott láb- és tyuk-zemre; fel-tört kezek- és somóforma cserpedésnél; rovarcsípések által okozott daganatoknál; régi, vagy genyendő sebeknél; rákos daganatoknál; feltört lábaknál, csonthártya gyuladásnál, stb.

Minden gyuladás, daganat, keményedés, duzzadás a legrovidebb idő alatt gyógyíttatik, a hol azonban már a genykepződés beállott, a daganat a legrovidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja és meggyógyítja lesz.

25 és 35 kros szelenczékben.

Fül-balsam. A legkipróbáltabb és számos kísérlet által mint legmegbizhatóbb szer ismeretes a nehéz hallás meggyógyítására, s a teljesen elvesztett hallás visszazserzésére. Egy palackzknál 1 frt.

BERGER orvosi KÁTRÁNYSZAPPANA

ajánlva orvosi tekintélyek által, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel használtatik

mindennemű bőrkiütések

különösen a rüh, az idült és pikkely sómör ellen, a kosz, a sómör repedvény, a fej és szá-kál korpa ellen, a seplő, májfolt, az ugynevezett rezesorr, a fagydag, a lábizzadás ellen. Berger kátrány-szappana tartalmaz 40% fakátrányt és kiválk a kereskedelemben forgó minden másnemű kátrány-szappantól. Tévedéseket kikerülendő világosan Berger kátrány-szappánát kell kéni és ügyelni kell az ismeretes védjegyre.

Makaes bőrbajoknál kátrány-szappan helyett a

Berger orvosi kátrány kenszappana

alkalmaztatik eredménytel, de óvakodni kell a külföldi hasonló hatású utazásoktól Gyöngyös kátrány-szappanként az arc tisztáltságotok eltávolítására, gyermekeknek is, mosdó és fürdő szappan gyanánt szolgál Berger Glycerin-Kátrány-szappana mely 35% glicerint tartalmaz és jó illattal bír.

Ára bármely faj darabjának, használati utasítással 35 kr.

Főraktár: G. Hell gyógyszerész Troppauban.

Debreczenben: Dr. Rotschnek Emil gyógyszerárban.

Debreczen, 1883. Nyomatott kiadótulajdonos KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Érdem érem, nemzetközi orvosi kiállítás Londonban 1881.

Három aranyérem.

Véd-**Maltine** jegy.

Tömény kivonat malatázott árpa, malatázott buza és zabból.

Az egyetlen ezen három gabonaműből összetett készítmény. Az angol, amerikai indiai, ausztráliai, kínai stb. orvosi facultások kitünőségei által rendeltetik s a legnagyobb kórházakban más malata-kivonatnál többre becslik.

A maltin szó védjegyünkben foglaltatik s csupán a mi készítményünkre vonatkozik Gyártásánál 150° F.-nál nagyobb hőmérsék nem használatik s ekképen minden táp-láló anyag sértetlenül visszamarad. Német eljárás szerint a malata-kivonat csupán árpából készül s az mondatik, hogy a keverék 212 F. fokig hevítették, mialtal azonban a fehérnye félek megolvadnak és az erjény csaknem teljesen elbontatik.

A maltin készítmények sorozata:

Maltin tisztán.	Maltin bor.
„ komlóval.	„ pepsinnel és pancreatinnel
„ másítókkal.	Malto Yerbín.
„ marhahussal és vassal.	Maltin alophosphorsavas sókkal.
„ pepsinnel és pancreatinnel.	„ phosphatokkal.
„ csukamaj olajjal.	„ phosphorsavas vassal és chi-
„ „ és phosphorral.	ninnel.
„ „ és jodfélekkel.	Maltin phosphor-, chinin, vas és
„ „ és pancreatinnel.	strychninnel.
„ jodfélekkel.	Maltin phosphorösszetetté tésekkel
„ peptonokkal.	Malto Viburnin.

Észrevételek és kérdések MALTIN iránt.

Miért tart a maltin malatázott buza, zab s árpa) több tápláló alkatrészt, mint a csupán árpából készült kivonat?

Mert a vegytisztítás kimutatta, hogy zab és buza több albumin és légey-tartalmu anyagot tartanak, mint az árpa. A gluten, mely bu-zában bőven van, a gabonafélék legáplálób alkatrésze s az egyetlen növényi anyag, mely az életet tartósan fenntartani képes. A buzában 15-35% gluten van, más gabonákban jelenté-telen. (L. Flint: Physiology of man 25. l.) A légey-tartalmu testek buzában és zabban könnyeb-ben oldhatók, mint árpában s azért a tehén-tartók drágábban fizetik az árpadarát, hoott a buzából és zabból visszamaradt darát ingyen se vennék el.

A buza és zab a gabonamékek sorozá-tában első helyen állnak, miután az állati élet fentartásához megkívánható elemeket aránylag mind tartalmaznak s kivált sok izom- és zsir termelő alkatrészzel bírnak.

A maltin palackzokban árultatik, egy-egy palackzban 8 és 16 tolyékony angol uncia van, mely súly szerint 12-24 angol uncival egyezik, valamint Winchester-Quart-üvegekben is, melyek súly szerint 120 angol unciát tartanak.

Kapható a magyarhoni főraktárban ÉDESKUTY L-nal, Budapest, Erzsébet tér 7. sz.

Kávész — Thea,

közvetlenül HAMBURGból, posta útján, bér mentve, c-omagolással, tiszta finom zamatu árúk 5 kilós csomagokban utánvét mellett.

Río finom, erős	frt 3.45
Santos, szspara, erős	3.60 kr
Cuba, ff. zöld, erős	4.10
Ceylon, kekes zöld, erős	5.—
Arany Jáva, különös finom, szelid	5.20
Portorico, izletes, zamatos	5.40
Gyöngy kávé igen finom	5.95
Jáva, n-gyszemű, erős, igen finom	5.95
Menado, baraa, finom	6.35
Jáva, I. a., nemesített	7.20
Afrikai gyöngy Mokka, valódi	4.45
Arabiai Mokka, valódi nemesített	7.20

Igen kedvelt, finom zamatu. Stambuli kávé-vegyíték 4.70
Thea, különként Congó, ff. 2.30
Sauhung, ff. 3.50
Családi thea, különös finom 4.—
Asztali rizs pr. 5 kg. 1.40
Sago-gyöngy finom pr. 5 kl. 1.90

Arjegyzeiket gyarmatárak, szeszes italok és küö-leges cikkek felett bérmentve küd

A. B. Etlinger, Hamburgban. 8.)

Angol-, francia- és német-nyelvben fel-nötteknek jutányos díjért alapos oktatást ad

KALLAY PÁLNÉ,
(Péterfia 813. sz. a. Dobrai-ház.) Társalgási órák is tart-hatók délután.

Tüzi fecskendők községeknek és gyáraknak.

Szivattyuk

minden czélra

jutányosan kaphatók

Geitner és Rauschnál

BUDAPEST,

Sugár-ut 12.

Szilárd házi kutak költség-előirányzatok kiváratra.

Borszivattyuk.

Ringyanta szivattyúk.

Az ANKER élet- és járadékbiztosító-társaságnál 1883. április hóban benyújtott összesen 555 bevallás 1.059,902 frt, biztosítandó összeggel és pedig: 330 be-vallás 578,877 frttal halálesetre és 225 bevallás 431,015 frttal életre. Kiállítva lón 306 kötvény 529,038 frt-al halálesetre és 281 kötvény 453,905 frttal életre. Összesen tehát 523 kötvény 982,943 frttal. A havi be-vétel volt 120,714 frt haláleseti díj és 122,800 frt be-téteknél, összesen: 243,514 frt. Halálesetekért kifizet-tett 100,308 frt. Ez évben benyújtott 2399 bevallás 6.041,116 frttal és kiállított 2275 kötvény 5.490,216 frttal; ugyanezen időben bevételt 1.227,584 frt; — halálesetekért pedig kifizetett: 252,045 frt.

A társaság működése kerdetétől fogva halále-se-tekért kifizetett 11 695,444 frtot, és az 1871-82-iki túlélési társulás (Associatio) eredménye: 20.952,539 forint volt.

Előfizet
Helyben és
Egy évre . . .
Fél évre . . .
Negyed évre . . .

Egyes . . .

A lap szellemi
den közlemény
tár földszint,
bérmentve

Előfizet
TELEGGI K.
CSÁTHY K.
Kereskedelmi
tisban KUTAS
nyomdájában

De

(Grf.)

nen a leg-lapot, mel-délyeket o-tisza-eszlán hirtelen s-vágyait k-látszik: fé-másról, me-kalommal-ban előtte-lapiró is t-lességének-kodva, bel-zetesen f-pörrel, me-hólyagocsk-szakoson-és kétséget k-

A t-háttérbe s-olvasó köz-szoros ért-felé van f-nyeket tár-deket sem-mint egy t-vel nyomat-

Ily k-népszertül-ezen első-s bár tud-a megnyar-aazonáltal-teljesíteni-állott orsz-utolsó szü-ben minde-mert taga-a jövő ors-nagyobb b-

A ké-kerületet-történetét-számot ad-működésén-választóina-híven képy-az előadot-képviselejt-dolgot jól-fájánál ga-zajától táv-nul s ott-kötelmel-

Foly-az ország-a mult ju-gilag, jár-kereskedo-nak-e azo-azokat ma-Igazságsz-biztonság, az ujonat-alapján, n-neve meg-Igen, vagy-Keres-

Még csak-hatni a d-gondolkoz-kérdések a-nem, nem-

Az e-lenebb ál-botránkozó-hogy kor-esigazott-állami bi-legfőbb g-sege; a p-natnyi za-kétszere-se melynek-zésére ser-ségünk t-gyarapod-